

Utbildningsinspektion i grundskolan Åbyskolan

UTBILDNINGSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

1. Normer och värden
2. Kunskaper
3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete
6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde. Rapporten ger således inte en heltäckande beskrivning av all pågående utbildningsverksamhet inom enheten vid den aktuella tidpunkten.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter liksom jämförelser med jämförbara verksamheter är också betydelsefulla vid bedömningarna och för slutsatserna med krav på åtgärder och förbättringar. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Skolform	Antal elever/barn	Skolform	Antal elever/barn
Förskoleklass:	17	Grundskola:	236
Förskoleverksamhet:	79	Skolbarnsomsorg:	98

Åbyskolan ligger mitt i byn Läckeby belägen cirka 15 km norr om Kalmar. Den byggdes på 1950-talet, är relativt nyrenoverad och nyttillbyggd. Den består av fem närbelägna byggnader med tillhörande stor skolgård. Utbildningen vid skolan omfattar förutom de inspekterade verksamheterna förskoleklassen och årskurserna 1–6 även familjedaghem, förskola, fritidshem samt ett tillhörande föräldrakooperativ med förskola och fritidshem. Personalen i skolan uppgår till cirka 45 personer.

Skolans upptagningsområde är relativt vidsträckt och cirka hälften av eleverna kommer till skolan med skolskjuts. Den socioekonomiska strukturen i området avviker till vissa delar från medelvärdena i Kalmar kommun. Andelen personer med utländsk bakgrund är hälften av kommunens genomsnittliga värde och andelen familjer med socialbidrag är en tredjedel av kommunvärdet. Andelen ensamstående föräldrar är dubbelt så många i området medan arbetslösheten är lägre än kommungenomsnittet.

Åbyskolan tillhör Funkabonätet vilket omfattar sex förskolor och skolor av vilka en av dem, Östra Funkaboskolan, är den skola vilken tar emot eleverna i årskurs 7–9.

Personalen arbetar i arbetslag där viss del av verksamheten för de yngre barnen är integrerad några dagar i veckan. Syftet med denna verksamhet är att främja samarbete över åldersgränserna med hjälp av olika pedagogers kompetenser.

Skolan betonar i sina dokument arbetet med värdegrundsfrågor och elevernas trygghet. I kvalitetsredovisningen för läsåret 2002/2003 framhåller skolan: "Sammanfattningsvis kan sägas att vi skall sträva mot att alla elever skall tycka om att komma till förskolan/skolan och vara nyfikna på att lära och att vi vuxna skall se möjligheterna hos varje enskilt barn/elev."

Genomförandet av inspektionen i Åbyskolan

Skolverket sände den 19 juni 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektionsteamet med ansvar för Åbyskolan har bestått av enhetschefen Kerstin Hultgren samt experten Sonny Bjarkå. Besök i Åbyskolan inleddes den 1 oktober och avslutades den 2 oktober 2003.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Åbyskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem etc.

I Åbyskolan genomfördes formella intervjuer med rektor och biträdande rektor, lärare i de olika arbetslagen och med ett urval elever i årskurserna 2 och 6 samt deras föräldrar och representanter från brukarrådet. Samtal fördes också med medlemmar i skolans trivselsråd, biblioteksansvarig, skolsköterskan samt special- och resurslärare. Lektioner främst i årskurserna 2 och 6 besöktes.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit ett flertal spontana samtal med elever och personal av alla kategorier i skolan.

Bedömning

Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanernas mål framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. I läroplanerna anges också att barn och elever skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön samt få ett reellt inflytande över utformningen av utbildningen. På samma värdegrund vilar verksamheten inom det offentliga skolväsendet för vuxna.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet med skolans värdegrund och läroplanernas mål att sträva mot.

I Åbyskolans verksamhetshandbok samt i skolans kvalitetsredovisning av föregående läsår framhålls arbetet med trygghets- och inflytandefrågor som prioriterade områden.

Skolverkets inspektörer bedömer att Åbyskolan är en trivsamt och trygg arbetsplats som karaktäriseras av en positiv anda där motsättningarna är få. Mycket arbete läggs ned på arbetet kring de grundläggande demokratiska värdena, elevernas ansvarstagande och inflytande, ett medvetet etiskt förhållningssätt samt tryggheten och lusten att lära. I enkäter genomförda 2003 uppger flertalet elever att de bestämmer saker tillsammans, att de har inflytande samt att Åbyskolan är en trygg skola. Några elever svarar emellertid i enkäten att de är rädda för någon på skolan. Inspektionen visar att eleverna inte känner till att någon kamrat utsätts för någon form av kränkande behandling på skolan. Däremot känner flera sig otrygga då de väntar på skolskjutsen. I skolans trygghetsarbete betyder kamratstödjarna och mobbingteamet mycket för att skolan upplevs som en mycket trygg fysisk och psykosocial miljö.

I Åbyskolan deltar eleverna i ett flertal formella organ vilka påverkar beslut på skolan. Inspektörerna bedömer att elevernas reella inflytande över sitt lärande och sin lärmiljö är begränsat. Störst påverkan upplever sig eleverna ha då det

gäller förändringar i den fysiska miljön medan de däremot upplever sitt inflytande över lärsituationen och lärandet som mer begränsat.

Eleverna värnar om sin skola och det förekommer ringa skadegörelse och deras lust att lära och engagemang i verksamheterna har genomgående under inspektionen visat sig vara hög.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionsteamet att Åbyskolan når mycket bra resultat i arbetet med normer och värden. Elevernas ansvarstagande och inflytande över sin lärsituation och sitt lärande är acceptabelt men bör i vissa delar av verksamheten utvecklas.

Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Åbyskolans resultat av det pedagogiska arbetet bedöms bl.a. utifrån resultat vid de nationella ämnesproven i årskurs 2 och 5. Resultaten avser läsåret 2002/2003. Inom parentes anges för jämförelsens skull värden från läsåret 2001/2002 när det gäller årskurs 5.

I kvalitetsredovisningen för läsåret 2001/2002 presenteras resultat och kommentarer angående diagnostiska prov i svenska för årskurs 2. Drygt 20 procent av eleverna behöver höja sin läshastighet, 10 procent har svårt med stavning och 5 procent med läsförståelsen. Svårigheterna för dessa elever var kända även före diagnosen och de hade alla fått stöd ”men behovet är större än resurserna tillåter”. Diagnosen i matematik skall genomföras men inte förrän i årskurs 3.

I kvalitetsredovisningen för läsåret 2001/2002 presenteras inga uppgifter för årskurs 2. I stället kommenteras diagnosmaterialet i matematik som en stressfaktor för lärarna och som en frustrationsskapande faktor för eleverna. Kommentaren avslutas med ”Vi känner att vi är tillräckligt professionella för att kunna bedöma vilka barn, som har matematiksvårigheter utan att arbeta med diagnoser i år 2”.

Vid ämnesproven i årskurs 5 uppnådde 94 procent (95 %) målen i svenska i tillräcklig omfattning, 97 procent (94 %) i matematik samt 89 procent (85 %) i engelska. I samtliga fall där eleverna inte nådde målen var de kända och hade fått särskilt stöd i dessa ämnen. Vid intervju med skolledarna uppger de att den mottagande årskurs 7-skolan påpekat att språkkunskaperna under senare år försämrats hos flera elever inklusive Åbyelevorna. En språkutvecklingsgrupp, omfattande hela Funkabonätet, har därför tillsatts för att stödja arbetet kring elevernas språkutveckling.

Hos elever och föräldrar är insikterna om kunskapsmålen bristfälliga. Få av dem kände till målen att sträva mot samt målen att uppnå i årskurs 5 och än mindre i årskurs 9. Information om mål sker på föräldramöten uppger rektor. Samtliga var däremot bekanta med de nationella proven och ansåg att de betydde mycket för hur lärarna såg på elevernas och skolans kunskapsresultat. Proven skapade stress men ansågs vara viktiga för att få en så rättvis bedömning som möjligt av elever och skolor.

Lärarna följer upp kunskapsutvecklingen hos eleverna genom t.ex. prov, diagnoser och observationer. Föräldrar och elever är nöjda med utvecklingen av elevernas kunskaper och utvecklingen i övrigt och uppger att de främst genom utvecklingssamtalen fortlöpande får den information som de vill ha från skolan.

Inspektionen visar att elever i behov av särskilt stöd identifieras tidigt och får det stöd som efterfrågas. Lokala rutiner för arbetet kring denna elevgrupp finns nedtecknade och är väl kända.

Inspektörsteamet anser att skolans undervisning verksamt bidrar till elevernas harmoniska utveckling. Kunskaper i dess olika former integreras och balanseras på ett bra sätt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att utbildningen i Åbyskolan ger bra kunskaper. Dessa ger en god grund för fortsatt utbildning. Det övervägande flertalet av eleverna når goda resultat.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med föräldrar, barn, elever respektive de vuxenstuderande i arbetet med att forma en god miljö för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Inspektionsteamet bedömer att samtliga på skolan aktivt arbetar mot alla former av kränkande behandling, mobbning och trakasserier. Lokalt handlingsprogram och upparbetade rutiner finns mot ”mobbing och trobbing”. Vissa delar av skolans program i arbetet för de grundläggande demokratiska värderingarna bör revideras för att i högre grad överensstämma med gällande författningar. Synen på vad som är kränkande behandling är således alltför begränsad. Skolan sätter i sina dokument likhetstecken mellan mobbning och kränkande behandling och arbetar sedan flera år efter den så kallade ”Farstamodellen” kompletterad med s.k. treparts- och allvarssamtal utarbetade av Karl Ljungström. Det är pedagogerna som, enligt skolans handlingsplan, avgör om och när föräldrarna skall informeras, men före årskurs 4 informeras alltid föräldrarna. I skolans definition av mobbing slås bland annat fast att ”Mobbing skall ha pågått i veckor eller mer” för att mobbing skall konstateras. Skolans egen handlingsplan behandlar ensidigt elevperspektivet medan vuxnas kränkning av barn inte finns omnämnt.

Inspektionen visar att rutinerna för hur skolans företrädare skall agera vid konstaterad mobbing är väl kända. Ingen på skolan tolererar kränkande behandling och alla ingriper i praktiken omedelbart vid alla former av kränkande behandling av barn och vuxna. Inspektionen visar att på Åbyskolan finns personal såväl inom- som utomhus på rasterna enligt upprättat rastvaktsschema.

Föräldrarna och eleverna har i viss utsträckning varit delaktiga när det gäller utarbetandet av skolans handlingsplaner.

I skolans trygghetsarbete betyder kamratstödjarna och mobbingteamet mycket för att skolan upplevs som en mycket trygg fysisk och psykosocial miljö.

Inspektionen visar att det finns fungerande formella samverkansorgan och former för samverkan med eleverna. Eleverna kan genom valda representanter framföra sina åsikter i trivselrådet, miljörådet, kostrådet, biblioteksrådet och som skyddsombud och kamratstödjare. Elevrepresentant från trivselrådet deltar även i brukarrådets sammanträden. Vid intervjuerna framkom att det vore önskvärt med mer frekvent förekommande klassråd i vissa klasser samt att ett råd inrättas för att komma tillrätta med problem i samband med skolskjutsarna.

Samverkan med föräldrar sker främst inom klassens ram och bäst fungerar det vid utvecklingssamtalen. Föräldramöten och informationsmöten fungerar i viss mån som samverkansorgan medan brukarrådet inte funnit sina former. Detta organ bör få beslutsfunktioner och inte bara vara ett informationsforum hävdar föräldrar och från föräldrahåll framförs tankar om att inrätta speciella möten där endast föräldrar skulle få närvara.

Skolans verksamheter och rutinerna för stöd och handledning är kända och fungerar väl.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionsteamet att skolans arbete kring arbetsmiljö och delaktighet fungerar mycket bra. Handlingsprogrammet mot olika former av kränkande behandling är acceptabelt men bör utvecklas så att kontakt alltid tas med berörda elevers föräldrar då kränkande behandling skett och likaså bör även ett vuxenperspektiv anläggas. Samverkan med elever och föräldrar fungerar i övrigt bra men kan utvecklas ytterligare.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå målen skall främst utformas av de lärande och personalen. I förskolan och skolan skall detta ske i samverkan med hemmen. De nationella läroplanerna, andra statliga bestämmelser och kursplanerna ger dock också vissa anvisningar för arbetet. Det finns riktlinjer för stöd, betygssättning och utvecklingssamtal, utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid, etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper och färdigheter barnen, ungdomarna och de vuxna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att närma sig målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Skolans pedagogiska verksamhets- och undervisningsidéer beskrivs i ett antal dokument vilka ingår i Verksamhetshandboken för Åbyskolan. Följande områden anges som prioriterade för innevarande läsårs arbete nämligen elevinflytande, trygghet, pedagogisk miljö, samverkan i ett 1–16-årsperspektiv, hemmens roll och inflytande, barn och elever i behov av särskilt stöd samt personal.

Inspektionen visar att det på Åbyskolan endast finns ett fåtal lokala mål kring pedagogisk verksamhet och undervisning, vilka avser måluppfyllelse relaterade till nationella mål. Däremot har ett arbetslag upprättat lokala mål för sin verksamhet för läsåret 2002/2003.

I senaste kvalitetsredovisningen under rubriken Pedagogisk miljö betonas vikten av att skapa en pedagogisk miljö där barn och ungdomar skall utveckla nyfikenhet och glädje samt lust och förmåga att leka och lära. I denna miljö skall vuxna och barn tillsammans bestämma hur man skapar ett bra arbets-

klimat. Målet är inte ännu nått enligt dokumentet. De hinder som redovisas är bristande resurser, elevgruppernas storlek, lokaler samt timplanens styrning.

Inspektionen visar att ovanstående pedagogiska verksamhets- och undervisningsidéer är kända men att flertalet lyfter fram arbetet kring individuella utvecklingsplaner som den viktigaste pedagogiska utvecklingsidén.

Inspektörerna bedömer att regelbundna utvecklingssamtal med hög kvalitet genomförs och att de syftar till bästa möjliga måluppfyllelse. Utvecklingssamtalen dokumenteras och följs upp.

Inspektionen visar att åtgärdsprogram inte upprättas för samtliga elever i behov av särskilt stöd. Elever i behov av särskilt stöd får emellertid stöd men omfattningen av detta stöd kan vara mer omfattande. Stöd ges främst i svenska, engelska och matematik. Omfattningen av stöd i andra ämnen än dessa varierar mycket och beror på om resurser finns eller ej.

Skolledningen och lärarna anser visserligen att de senaste årens statliga resurstillskott gjort det möjligt att stödja allt fler elever på ett mer allsidigt sätt, men att ytterligare resurser krävs för att varje elev skall utvecklas efter sin förmåga. Inspektionen visar att speciallärarna används som vikarier vid andra lärares bortavaro och genom detta förfarande försvinner tid för specialundervisning och dessutom får det till följd brister i kontinuiteten för denna sårbara elevgrupp i behov av särskilt stöd.

Kunskapssynen och synen på lärandet speglar dem som uttrycks i läroplanen och undervisningen präglas av allsidighet och saklighet.

Sammanfattningsvis framträder en i huvudsak positiv bild av den pedagogiska verksamheten och undervisningen i Åbyskolan. Den lokalt planerade och genomförda verksamheten ger bra förutsättningar att nå de nationellt uppsatta målen.

Det är emellertid inte acceptabelt att underlåta att se till att åtgärdsprogram utarbetas för elever vilka behöver särskilda stödinsatser. Stödet till elever i andra ämnen än svenska, engelska och matematik är acceptabelt men bör förstärkas.

Skolans arbete kring elevers och föräldrars delaktighet är acceptabelt men bör utvecklas.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för barnomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre arbete. Sammantaget har dessa skyldigheter att se till att rätten till utbildning tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av målen och riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som tas upp vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

För Åbyskolans styrning, ledning och kvalitetsarbete finns förutom rektor även en biträdande rektor på halvtid. Rektor ansvarar för mer långsiktiga frågor av strategisk karaktär, ekonomi, kontakter med förvaltning, myndighetsutövning samt daglig kontakt med verksamheten. Biträdande rektor har nyligen tillträtt

sin tjänst på skolan och därför pågår en uppdelning av skolledningens arbetsuppgifter. Rektorerna har mångårig skolerfarenhet och är väl förtrogna med verksamheten och kända av elever och föräldrar på skolan. En administratör stödjer skolledning med administrativa uppgifter.

Rektor tar ett övergripande ledningsansvar för den pedagogiska och personalledande utvecklingen. Inspektörerna bedömer att den pedagogiska utvecklingen beror på en kombination av lärarnas egen styrning, arbetslagets och skolledningens. På samma sätt sker planeringen av personalens kompetensutveckling.

Utarbetade rutiner finns för övergångar och samverkan mellan förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och mottagande årskurs 7-skola. En speciell uppmärksamhet riktas mot elever i behov av särskilt stöd. Personalen framhåller emellertid behovet av ytterligare utbyte av kunskaper och erfarenheter beträffande alla elevers fortsatta studiegång särskilt i 7–9-skolan och gymnasieskolan. Hur går det för eleverna? Var det rätt elever som fick stöd och hur ser de på sina år i Åbyskolan är några frågeställningar som personalen söker svar på.

Inspektionen visar att åtgärdsprogram inte upprättas för samtliga elever i behov av särskilt stöd vilket kommenterats ovan.

Aktuell kvalitetsredovisning finns för Åbyskolan. Den avser endast i viss mån måluppfyllelse relaterad till nationella mål enligt förordningen om kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen baseras endast på ett fåtal utvärderingar och uppföljningar och beskriver endast i undantagsfall konkreta åtgärder vid bristande måluppfyllelse. Inspektionen visar att kvalitetsredovisningen har arbetats fram av skolledningen och personalen medan elever och föräldrar endast marginellt har kunnat påverka skolans målsättningar och själva kvalitetsarbetet. Skolans förbättringsarbete pågår kontinuerligt men bygger inte på ett systematiskt uppföljnings- och utvärderingsarbete.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionsteamet att styrning, ledning och kvalitetsarbete i Åbyskolan är av acceptabel standard. Det är emellertid inte acceptabelt att underlåta att se till att åtgärdsprogram utarbetas för elever vilka behöver särskilda stödinsatser.

Skolans arbete kring ett mer systematiskt informations-, kvalitetssäkrings- och förbättringsarbete är acceptabelt men bör dock utvecklas.

Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Inom en viss utbildning skall det också finnas möjligheter för eleverna att individuellt göra val av kurser eller ämnen.

Granskningen gäller om möjlighet till utbildning ges i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

I Åbyskolan, erbjuds eleverna i huvudsak den utbildning och de valmöjligheter som skall finnas enligt författningarna. De intervjuade uppger att organisationen är relativt flexibel och att den till övervägande delen tillgodoser elevernas varierande behov och önskemål. Emellertid har elever som önskat spanska som språkval inte fått detta tillgodosett beroende på att för många elever sökt detta

val. De har istället erbjudits ett annat språk. Beträffande elevens val förläggs detta till en heldag tre till fyra gånger per termin och urvalet av aktiviteter styrs utifrån elevernas intressen. Omfattningen i tid uppfyller timplanens krav. Medvetenheten om att erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen och att undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen är inte särskilt hög. Enligt grundskoleförordningen skall styrelsen vara engagerad i arbetet kring elevens val. Intervjuer visar att så inte är fallet.

Inspektionen visar att elever i behov av särskilt stöd får stöd men att omfattningen av detta stöd kan vara mer omfattande. Fler elever skulle, enligt föräldrar och personal, kunna utvecklas än mer om ytterligare resurser fanns att tillgå. Vidare visar inspektionen att skolan är planerad och utrustad för att elever med olika form av funktionshinder skall kunna bedriva sina studier där.

I Åbyskolan bedrivs, bedömer inspektionsteamet, ett aktivt informationsarbete med god saklig kvalitet kring den pedagogiska verksamheten. Informationen från lärare till föräldrar och speciellt utvecklingssamtalen framhålls vid intervjuerna som bra informationskällor. Informationen på skolans hemsida kan emellertid byggas ut. Inspektionen visar att elever och föräldrar i hög grad saknar kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter och vilka skyldigheter skolan har. Informationen från Åbyskolan bör därför kompletteras med uppgifter om elevers och föräldrars rättigheter och skolans skyldigheter om skolverksamheten. Information till föräldrar och elever rörande deras rättigheter och skolans skyldigheter förekommer i viss utsträckning, men kan utvecklas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till pedagogisk verksamhet och utbildning är bra i Åbyskolan. Informationen kring elevers och föräldrars rättigheter och skyldigheter beträffande utbildningen är acceptabel men bör utvecklas.

Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Åbyskolan finns det endast ett fåtal obehöriga lärare och vid intervjuerna framkom att det är lätt att rekrytera personal utom i ett fåtal ämnen. Eleverna har emellertid inte tillgång till lärare med specialpedagogisk kompetens i vissa årskurser. Tidigare i rapporten har dessutom påpekats att de lärare med specialpedagogisk kompetens som finns på skolan tas i anspråk som vikarier. Rektor informerar om att flera i personalen är långtidssjukskrivna bl.a. en av speciallärarna.

Lokalerna är tillräckliga och i huvudsak ändamålsenliga och utemiljön är god. Vid intervjuerna framfördes klagomål speciellt beträffande lokalen för idrott, vilken enligt planerna skulle ha renoverats för flera år sedan. Detta arbete har av besparingsskäl skjutits framåt i tiden. Inspektionen visar att lokalen är i behov av upprustning och ombyggnad för att vara ändamålsenlig.

Inspektörerna bedömer att eleverna har god tillgång till läromedel, pedagogisk materiel och utrustning som i huvudsak är tidsenlig. Det finns tillgång till datorer och internetuppkopplingar i samtliga hus där undervisning bedrivs, men tillgången på datorer upplevs emellertid inte som tillräcklig. Bibliotek finns på skolan och är tillgängligt för eleverna hela skoldagen och biblioteksarbetet sköts av en elevassistent.

Skolledningen och lärarna anser visserligen att de senaste årens statliga resurstillskott gjort det möjligt att stödja allt fler elever på ett mer allsidigt sätt, men att ytterligare resurser krävs för att varje elev skall ges möjlighet att utvecklas efter sin förmåga. En stark oro framfördes under inspektionen inför aviserade besparingar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Åbyskolan har en bra tillgång på resurser. Resurserna för undervisning av elever i behov av särskilt stöd är acceptabla men bör kvalitetsmässigt förstärkas.

Sammanfattande bedömning

Skolverkets inspektörer bedömer att Åbyskolans arbete i riktning mot de nationella målen till stora delar fungerar bra. Inspektionen visar att speciellt arbetet kring normer och värden samt arbetsmiljö och delaktighet fungerar mycket bra.

Arbetet kring nedanstående områden är acceptabla men bör utvecklas

- elevernas ansvarstagande och inflytande över sin lärsituation och sitt lärande,
- elevers och föräldrars delaktighet,
- stöd i andra ämnen än svenska, engelska och matematik,
- skolans system för att systematiskt säkra och förbättra kvaliteten,
- information kring elevers och föräldrars rättigheter och skyldigheter,
- resurser för undervisning av elever i behov av särskilt stöd,
- vuxenperspektiv i skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling,
- kontakt med berörda elevers föräldrar då kränkande behandling skett.

Arbetet kring nedanstående område är icke acceptabelt och måste utvecklas

- åtgärdsprogram skall utarbetas för samtliga elever vilka behöver särskilda stödinsatser.

Datum	Ort
2004-01-30	Linköping

Sonny Bjarkå
Kerstin Hultgren